

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОХОРОНИ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЯК РЕЗУЛЬТАТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Григорій Дорожко,

*кандидат технічних наук, доцент, заступник директора
з адміністративно-організаційної роботи НДІ
інтелектуальної власності НАПрН України
ID ORCID: 0000-0001-6506-3203*

Алла Ромашко,

*кандидат технічних наук, доцент, КПП ім. Ігоря Сікорського
ID ORCID: 0000-0001-8325-8880*

Людмила Кравець,

*науковий співробітник НДІ інтелектуальної власності НАПрН України
ID ORCID: 0000-0003-2562-682X*

Оксана Поладько,

*студентка КПП ім. Ігоря Сікорського
ID ORCID: 0000-0001-8701-3354*

Стаття присвячена термінам, що стосуються науково-технічної інформації. Приділено особливу увагу інформації, яка має комерційну цінність та є об'єктом права інтелектуальної власності. Виявлено розбіжності законодавства щодо визначення понять «ноу-хау», «комерційна таємниця» та «раціоналізаторська пропозиція», що впливає на їх комерціалізацію. Проаналізовано практику порушень конфіденційності інформації. Проаналізовано послугу ВОІВ щодо цифрових міток часу і стандарти з систем управління якістю та інформаційною безпекою. Надано рекомендації з управління інформацією.

Ключові слова: науково-технічна інформація, інтелектуальна власність, комерційна таємниця, винахід, корисна модель, раціоналізаторська пропозиція, WIPO PROOF, система управління

Актуальність. Сучасний світ стрімко змінюється, з'явилися нові терміни: «Інтернет речей», «Інтернет послуг», «Industry 4.0», де інформація відіграє центральну роль у розвитку техніки і технологій. Ці нові виклики — поступовий розвиток неоекономіки у світі. Тому актуальним є питання охорони нової науково-технічної інформації (далі — НТІ) уже на етапі її створення, оцінки ризиків її розкриття. Правильна охорона НТІ

сприяє не лише підвищенню конкурентоздатності продукції, а й може створити більше шансів для отримання винагороди за результати творчої діяльності.

Огляд літератури. Проблемам визначення термінів, що стосуються різних видів інформації, у тому числі й науково-технічної, приділяється значна увага, про що свідчать праці Г. О. Андрощука, П. М. Цибульова, Д. В. Смерницького, Л. І. Работягової

та інших. Проблеми організаційно-правового забезпечення, методики віднесення інформації до секретної, аналіз можливостей витоку інформації та питання відповідальності вивчали А. М. Благодатний, Г. М. Гулак, О. Є. Архипов, О. М. Кравченко, С. О. Іванченко, О. В. Гавриленко, О. А. Липський, В. Ю. Світлична, О. Б. Зайківський, О. А. Оністрат, І. В. Зайцева-Калаур. Однак ці проблеми досі є актуальними та потребують подальшого дослідження.

Мета роботи полягає у визначенні стану національного законодавства щодо НТІ та шляхів його вдосконалення, у виявленні можливостей охорони НТІ як об'єкта права інтелектуальної власності, ризиків такої інформації, аналізі положень стандартів із систем управління та інформаційної безпеки щодо «знань організації» та «інтелектуальної власності», які впроваджують конкурентоздатні організації, та наданні рекомендацій творцям, власникам і розпорядникам такої інформації.

Виклад основного матеріалу. Проаналізуємо положення законодавства України щодо інформації загалом та НТІ зокрема.

У статті 10 Закону України «Про інформацію» [1] визначено види інформації (за змістом), а саме: про фізичну особу; довідково-енциклопедичного характеру; про стан довкілля (екологічна інформація); про товар (роботу, послугу); **науково-технічна інформація**; податкова; правова; статистична; соціологічна та інші види інформації. Інформація — це будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді. Інформацією з обмеженим доступом є конфіденційна, таємна та службова інформація [1, ст. 1].

Відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» публічна інформація є відкритою, окрім випадків, обумовлених законом. Інформацією з обмеженим доступом є конфіденційна, таємна та службова інформація [2]. Кон-

фіденційною є це «інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень, та яка може поширюватися у визначеному ними порядку за їхнім бажанням відповідно до передбачених ними умов» [2, ст. 7].

Таємна інформація — інформація, доступ до якої обмежується і розголошення якої може завдати шкоди особі, суспільству і державі [2, ст. 8]. Така інформація може містити, зокрема, державну таємницю, адже НТІ може і її стосуватися, оскільки обмеження доступу до інформації здійснюється за дотримання таких вимог (так званий трискладовий тест):

- 1) виключно в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету й неупередженості правосуддя;
- 2) розголошення може завдати істотної шкоди цим інтересам;
- 3) шкода від оприлюднення такої інформації переважає суспільний інтерес в її отриманні.

У Законі України «Про науково-технічну інформацію» наявне таке визначення: «науково-технічна інформація — будь-які відомості та/або дані про вітчизняні та зарубіжні досягнення науки, техніки і виробництва, одержані в ході науково-дослідної, дослідно-конструкторської, проектно-технологічної, виробничої та громадської діяльності, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді» [3, ст. 1]. Однак **у межах цієї роботи нас цікавить лише новостворена НТІ**, «що є продуктом інтелектуальної творчої праці, становить об'єкт права інтелектуальної власності, а відносини щодо її придбання, зберігання, переробки, використання і поширення

ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

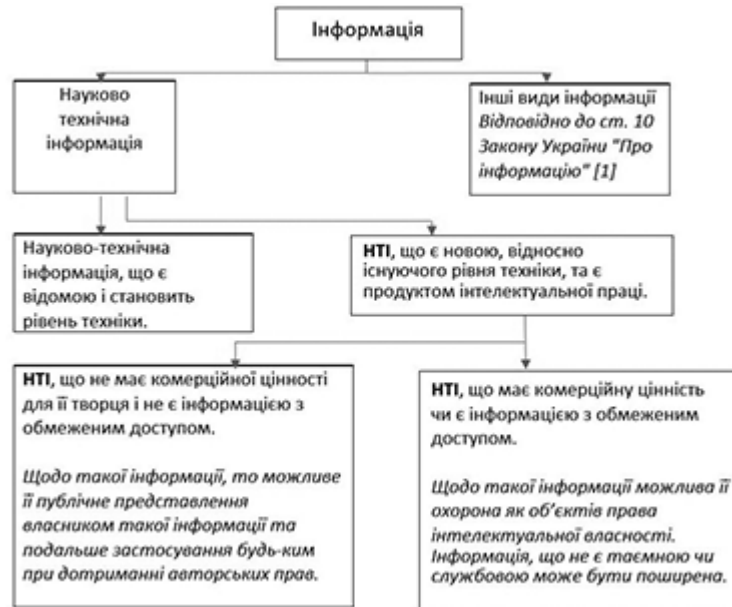

Рис. 1 Місце НТІ, що має комерційну цінність, у структурі інформації

регулюються чинним законодавством» [3, ст. 2].

На підставі вищезазначеного аналізу виділимо місце НТІ, що має комерційну цінність, у структурі інформації (рис. 1).

Вартим уваги є також те, що в Законі України п. 3 ст. 10 «Про науково-технічну інформацію» [3] зазначено, що в «поповненні інформаційних ресурсів національної системи науково-технічної інформації беруть участь фізичні та юридичні особи України незалежно від форм власності. При цьому законодавством України можуть встановлюватися обов'язкові норми їх участі (крім тієї, що реалізується на договірних засадах). Використання органами та службами науково-технічної інформації переданих їм підприємствами та організаціями матеріалів і технічної документації проводиться на умовах, встановлених підприємствами і організаціями — власниками цих матеріалів, крім окремих випадків. Органи та служби науково-технічної інформації, яким передається така інформація, мають гарантувати [3] захист прав інтелектуальної власності, додержання

державної та комерційної таємниці, захист законних інтересів юридичних та фізичних осіб-творців інформації про науково-технічні досягнення».

Зазначимо, що хоча інформаційні ресурси можуть поповнювати «фізичні і юридичні особи України незалежно від форм власності», однак «результати науково-дослідних, дослідно-конструкторських, проектно-технологічних та інших робіт, що проводяться за рахунок власних коштів юридичних та фізичних осіб, належать цим особам і реєструються ними на добровільних засадах» [3, ст. 11].

Це означає, що не всі юридичні та фізичні особи будуть поповнювати інформаційні ресурси національної системи науково-технічної інформації. При цьому такі особи є платниками податків і чим краще держава буде опікуватися захистом їхніх прав, тим більшими будуть надходження до бюджету та вигода для суспільства в цілому.

- Власником новоствореної НТІ одразу ж має бути забезпечено режим конфіденційності, а сама НТІ повинна бути перевірена за кількома

Рис. 2. Охорона НТІ за варіантом В1

напрямами: чи є така НТІ інформацією з обмеженим доступом (як правило, для цього використовують трискладовий тест за вимогами [2, ч. 2 ст. 6]);

- чи має НТІ комерційну цінність;
- чи є НТІ придатною для реєстрації на її основі прав інтелектуальної власності, і тут можливі два варіанти:
- В1 — на підставі отриманої НТІ права інтелектуальної власності зареєструвати можна і власник такої НТІ, залежно від доцільності, їх реєструє чи не реєструє (рис. 2);
- В2 — на підставі отриманої НТІ права інтелектуальної власності зареєструвати не можна, оскільки не виконуються умови реєстрації (наприклад, відсутня новизна, винахідницький рівень чи не дотримані загальноновизнані принципи моралі). При цьому вказана НТІ може охоронятись як комерційна чи інша таємниця, у тому числі державна.

У нормативних актах та в літературі, присвяченій інтелектуальній власності, досить часто поряд з об'єктами, на які ре-

єструються права, зустрічаються поняття «комерційна таємниця», «ноу-хау», «державна таємниця», які відрізняються одне від одного залежно від визначень у конкретних документах.

Визначення комерційної таємниці наявне в Цивільному кодексі України (далі — ЦК України) [4, ст. 505]. Положення щодо раціоналізаторської пропозиції наявні в «Тимчасовому положенні про правову охорону об'єктів промислової власності та раціоналізаторських пропозицій в Україні» [5] (далі — тимчасове положення), у якому з 1994 року чинні лише окремі пункти (п. 54, 59, 60, 61, 62, 68, 70). Положення стосовно раціоналізаторської пропозиції містяться в главі 41 ЦК України «Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію», у якій зазначено, що раціоналізаторською пропозицією є «визнана юридичною особою пропозиція, яка містить технологічне (технічне) або організаційне рішення у будь-якій сфері її діяльності», причому «об'єктом раціоналізаторської пропозиції може бути матеріальний об'єкт або процес», до того ж у зазначеній главі відсутні положення

щодо її придатності для набуття прав інтелектуальної власності [4, ст. 481].

Нами було здійснено також аналіз терміна «ноу-хау» на підставі Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» [6] (далі — Закон про трансфер технологій); Закону України «Про інвестиційну діяльність» [7]. За Законом про трансфер технологій ноу-хау — технічна, організаційна або комерційна інформація, отримана завдяки досвіду та випробуванням технології та її складових, яка: не є загальновідомою чи легкодоступною на день укладення договору про трансфер технологій; є істотною, тобто важливою та корисною для виробництва продукції, технологічного процесу та/або надання послуг; є визначеною, тобто описаною настільки вичерпано, щоб можливо було перевірити її істотність та відсутність загальновідомості [6, ст. 1].

Зазначимо, що в Законі про трансфер технологій, де перераховані об'єкти права інтелектуальної власності (далі — ОПІВ), відсутні поняття «ноу-хау» та «раціоналізаторські пропозиції» [6, ст. 1]. Ноу-хау за цим законом, на відміну від ЦК України [4, ст. 420], не вважаються ОПІВ, хоча сам термін «ноу-хау» та його визначення в законі наявні. Раціоналізаторські пропозиції не згадуються взагалі.

Якщо НТІ стосується інформації, на яку можна зареєструвати права інтелектуальної власності, то нам також варто щонайменше розглянути Закон України «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі» [8], а оскільки в ньому передбачено існування секретного патенту на винахід чи на корисну модель, то нам варто розглянути й Закон України «Про державну таємницю» [9].

Закон України «Про державну таємницю» [9] може стосуватися двох видів НТІ: на яку можна зареєструвати права інтелектуальної власності (секретні винаходи та секретні корисні моделі) та на яку не можна зареєструвати права інтелектуальної власності (інша секретна інформація, наявна у «Зводі

відомостей, що становлять державну таємницю» [10]).

Порівняння окремих термінів щодо такої НТІ ще раз підтверджує, що НТІ — це інформація, яка може бути втілена в різних ОПІВ і в ноу-хау (нагадаємо, що з аналізу вищезазначеного випливає, що ноу-хау не є ОПІВ).

Таким чином у нормативно-правових актах нашої держави відносно науково-технічної інформації є певні незгодженості, які суттєво впливають на ефективність її використання та передачі як комерційної цінності.

У Законі України «Про інформацію» зазначено, що одним з основних напрямів державної інформаційної політики є «забезпечення рівних можливостей щодо створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорони, захисту інформації» [1, ст. 3], а суб'єктами відносин щодо інформації «є фізичні особи; юридичні особи; об'єднання громадян; суб'єкти владних повноважень» [1, ст. 4].

Будь-який творець інформації може не перевірити належним чином таку інформацію і поширити її (безоплатно чи за винагороду). Творець має право на поширення, якщо йому це не заборонено (наприклад, договором чи іншим документом про нерозголошення).

Якщо творець створив НТІ за власною ініціативою, то необережне чи некомпетентне поводження з такою інформацією може містити різні ризики передчасного її розголошення, ризик крадіжки інформації, а також, в окремих випадках, загрозу національній безпеці держави.

Аналіз практики порушення конфіденційності інформації в установах країни дає змогу виділити такі випадки:

- творець (творці) НТІ нехтують конфіденційністю в процесі створення НТІ та після цього (інформація розголошується перед охороною, шляхом здійснення різних інформаційних відносин, а також шляхом публікацій, інтерв'ю, доповідей);
- інформацію не перевіряють на на-

явність у ній інформації з обмеженим доступом [2, 6];

- інформацію не перевіряють належним чином на наявність комерційної цінності, а за умови охороноздатності НТІ на новизну, промислову придатність та винахідницький рівень;
- інформація стосується промислового зразка, секретність якого не передбачена і може зашкодити національній безпеці (у разі державної реєстрації промислового зразка);
- інформація стосується комерційної таємниці та може бути використана її власником чи передана іншій особі зі шкодою національній безпеці;
- невжито адекватних заходів щодо забезпечення складності доступу до інформації;
- вплив особистих якостей осіб, які мають доступ до інформації;
- вплив компетенції осіб, які мають доступ до інформації.

Як видно з аналізу наведених передумов ризику розголошення, важливою передумовою є неналежні компетенції осіб, які мають доступ до інформації та нездатні здійснити перевірку інформації за вимогами [2, 6] (трискладовий тест) і провести патентний пошук.

НТІ може охоронятися як об'єкт ОПВ:

- відповідно до Закону України «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі» [8];
- відповідно до Закону України «Про охорону прав на промислові зразки» [11];
- відповідно до Закону України «Про державну таємницю» [9];
- відповідно до Закону України «Про авторське право та суміжні права»;
- як раціоналізаторська пропозиція (є в ЦК України та в «Тимчасовому положенні...»), проте окремий закон відсутній);
- як комерційна таємниця (є в ЦК України, проте окремий закон відсутній).

Науково-технічна інформація також може бути і ноу-хау, у цьому випадку НТІ повинна бути секретною, корисною, ідентифікованою та незапатентованою. Тому варто більше уваги приділяти конструкторській та технологічній документації, що в разі комерціалізації може бути додана до винаходу.

Цифрова інформація стала основним видом обміну інформацією з використанням різних інтернет-ресурсів, що збільшило ризики її розголошення чи привласнення іншими особами.

З метою запобігання таким ситуаціям Всесвітня організація інтелектуальної власності у травні 2020 року впровадила послугу для проставлення на цифрових документах мітки часу WIPO PROOF [13], яка підтверджує факт існування файлу станом на певний час та факт володіння цією інформацією користувачем послуги WIPO PROOF. Файл отримує цифрову відмітку [14].

Послуга WIPO PROOF придатна для будь-якої інформації та даних, які існують у цифровому вигляді — комп'ютерні програми, твори мистецтва, результати досліджень та розробок, комерційні таємниці та інші цифрові активи. Користувачами послуги можуть бути фізичні, юридичні особи та їх представники.

Користувач послуги створює обліковий запис, після чого WIPO PROOF генерує захищене підтвердження існування файлу на певний час (токен). Вартість одного токена 20 шв. франків. Можна придбати більше токенів на дворічний термін за пільговою ціною.

Варто зазначити, що система управління послугою WIPO PROOF сертифікована на відповідність стандарту ISO/IEC 27001, а в Україні діє ідентичний (IDT) стандарт ДСТУ ISO/IEC 27001 «Інформаційні технології. Методи захисту. Системи управління інформаційною безпекою. Вимоги» [15].

Не секрет, що впровадження організації системи управління якістю, підвищує конкурентоздатність продукції та послуг підприємства і все більше ор-

ганізацій упроваджують різні системи управління відповідно до своєї специфіки. Це підтверджує аналіз Міжнародної організації зі стандартизації [16], за яким лише у 2019 році видано до 2 млн сертифікатів на системи управління у світі.

Кожна організація, що створює інформацію, впроваджує ризик-орієнтоване мислення щодо своїх бізнес-процесів, як того вимагають стандарти з систем управління. Такі організації самостійно управляють знаннями та заохочують працівників (винагороджують їх) до поліпшення процесів, продукції та послуг.

Варто особливо зазначити необхідність використання організаціями вимог стандарту ДСТУ ISO 9001:2015. Зокрема, у п. 7.1.6 цього стандарту сказано, що знання організації — це специфічні для організації знання, які зазвичай набуваються через досвід і які застосовують для досягнення цілей організації. Основою таких знань може бути «інтелектуальна власність; знання, набуті через досвід; уроки, засвоєні з невдач та успішних проєктів; здобуття та спільне використання незадокументованих знань чи досвіду; результати поліпшень у процесах, продукції та послугах» та інше [15].

Тобто у стандарті окремо зазначена «інтелектуальна власність», а окремо «результати поліпшень у процесах, продукції та послугах». Конструкція «результати поліпшень у процесах, продукції та послугах» не суперечить положенням щодо раціоналізаторської пропозиції.

Поряд з положенням про винагороду авторам «поліпшень» стандарти з систем управління містять також зобов'язання найвищого керівництва організації (п. 5.1 «Лідерство та зобов'язання»), у тому числі й щодо задіявання (залучення), скеровування та заохочення персоналу [15].

За стандартом ISO/IEC 27001 «Інформаційні технології. Методи захисту. Системи управління інформаційною

безпекою» [15] щодо управління інформаційною безпекою у 2019 році видано майже 67 тис. сертифікатів. Цей стандарт може стосуватися всіх зацікавлених організацій «незалежно від типу, розміру та природи» [16].

Стандарт містить Додаток А «Цілі заходів безпеки та заходи безпеки», у якому наявні обов'язкові цілі та заходи, однак вони не є вичерпними та можуть бути доповнені організаціями, які впроваджують стандарт.

У Додатку А також приділено увагу заходам організації безпеки, комунікаціям на різних рівнях, організації віддаленої роботи, людським та іншим ресурсам, рівням захисту залежно від важливості, поводження з носіями інформації, контролю доступу, криптографічним засобам захисту, аудиту та вимогам безпеки інформаційних систем, безпеці в процесах розроблення та підтримки, безпеці при відносинах з постачальниками, управління інцидентами, відповідності правовим та контрактним вимогам (стосується також і права інтелектуальної власності).

Ураховуючи все ширше впровадження організаціями стандартів систем управління, за якими організація має можливість управляти знаннями та заохочувати працівників до поліпшення процесів, продукції та послуг, і стандартів управління інформаційною безпекою, в Україні повинно бути гнучке та узгоджене між собою законодавство щодо НТІ, у межах якого кожна організація буде впроваджувати доцільні для неї системи управління та належним чином управляти інтелектуальною власністю — своєю та третіх осіб.

Упровадження стандартів з різних систем управління взагалі та з інформаційної безпеки зокрема зможе допомогти різним організаціям налагодити процеси поводження з інформацією на всіх етапах життєвого циклу інноваційного продукту. До організації, які створюють інновації, можна зарахувати, наприклад, науково-дослідні інститути та заклади вищої освіти. Питанням на-

лежного поводження з інформацією повинні приділяти увагу й органи влади.

За результатами аналізу Закону України «Про науково-технічну інформацію» НТІ може являти собою об'єкти права інтелектуальної власності, у тому числі державну та комерційну таємницю та/чи бути придатною/непридатною для реєстрації прав. Україна має досить розвинене законодавство в галузі інтелектуальної власності, однак потрібно врегулювати питання щодо комерційної таємниці, раціоналізаторської пропозиції та ноу-хау.

Варто наголосити, що законодавство з інтелектуальної власності, з одного боку, та стандарти з систем управління

та управління знаннями та інформаційною безпекою, з іншого боку, — це канва, на основі якої кожна організація впроваджує свої процеси. Безперечно, як ці процеси організовані — справа самої організації. Однак належне управління ресурсами організації, до яких належить інформація взагалі та НТІ зокрема, — головний шлях ефективного розвитку організації в сучасних умовах. ●

Список використаних джерел / List of references

1. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 №2657-XII. Дата оновлення 16.07.2020. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2938-17> (дата звернення 18.04.2021).
2. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. Дата оновлення 17.09.2020. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2939-17> (дата звернення 18.04.2021).
3. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 25.06.1993 № 3322-XII. Дата оновлення 19.04.2014. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3322-12> (дата звернення 18.04.2021).
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 №435-IV. Дата оновлення 01.01.2021. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення 18.04.2021).
5. Тимчасове положення про правову охорону об'єктів промислової власності та раціоналізаторських пропозицій в Україні : Указ Президента України від 18 вересня 1992 р. № 479/92. Дата оновлення 22.06.1994. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/479/92/page?text=%F0%E0%F6%B3%E E%ED%E0%EB%B3%E7%E0%F2%EE%F0> (дата звернення 18.04.2021).
6. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій : Закон України від 14.09.2006 № 143-V. Дата оновлення 09.12.2015. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/143-16> (дата звернення 18.04.2021).
7. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. Дата оновлення 13.02.2021. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення 18.04.2021).
8. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 23.12.93 № 3687-XII. Дата оновлення 14.10.2020. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3687-12> (дата звернення 18.04.2021).
9. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII. Дата оновлення 24.10.2020. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3855-12> (дата звернення 18.04.2021).
10. Звід відомостей, що становлять державну таємницю : наказ СБУ від 23.12.2020 за № 383, № з0052-21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0052-21#top> (дата звернення 18.04.2021).

ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

11. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 23.12.93, № 3688-XII. Дата оновлення 14.10.2020. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3688-12&p=1218034688041545> (дата звернення 18.04.2021).
 12. Положення про патентно-ліцензійну, винахідницьку та раціоналізаторську роботу в Збройних Силах України : зареєстровано в Міністерстві юстиції України 01.10.2010 р. за № 882/18177, № з0882-10. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0882-10?find=1&text=%F0%E0%F6%B3%EE%ED%E0%EB%B3%E7%E0%F2%EE%F0> (дата звернення 18.04.2021).
 13. Запуск WIPO PROOF: інтерв'ю с Френсисом Гаррі. URL: https://www.wipo.int/wipo_magazine/ru/2020/02/article_0001.html (дата звернення 12.12.2020).
 14. WIPO PROOF — надежное цифровое доказательство. URL: <https://www.wipo.int/wipoproof/ru/> (дата звернення 02.04.2021).
 15. ДСТУ ISO/IEC 27001:2015 «Інформаційні технології. Методи захисту. Системи управління інформаційною безпекою. Вимоги» (ISO/IEC 27001:2013; Cor.1:2014, IDT) / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Чинний від 2015-12-18]. Київ : ДП «УкрНДНЦ» України, 2016. 22 с.
 16. The ISO survey of management system standard certifications — 2019 — Explanatory note. URL: https://isotc.iso.org/livelink/livelink/fetch/-8853493/8853511/8853520/18808772/0._Explanatory_note_and_overview_on_ISO_Survey_2019_results.pdf?nodeid=21413237&vernum=2 (дата звернення 02.04.2021).
1. Pro informatsiiu : Zakon Ukrainy vid 02.10.1992 №2657-XII. Data onovlennia 16.07.2020. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2938-17> (data zvernennia 18.04.2021).
 2. Pro dostup do publichnoi informatsii : Zakon Ukrainy vid 13.01.2011 № 2939-VI. Data onovlennia 17.09.2020. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2939-17> (data zvernennia 18.04.2021).
 3. Pro naukovo-tekhnichnu informatsiiu : Zakon Ukrainy vid 25.06.1993 № 3322-XII. Data onovlennia 19.04.2014. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3322-12> (data zvernennia 18.04.2021).
 4. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy vid 16.01.2003 №435-IV. Data onovlennia 01.01.2021. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (data zvernennia 18.04.2021).
 5. Tymchasove polozhennia pro pravovu okhoronu obektiv promyslovoi vlasnosti ta ratsionalizatorskykh propozyitsii v Ukraini : Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 18 veresnia 1992 r. № 479/92. Data onovlennia 22.06.1994. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/479/92/page?text=%F0%E0%F6%B3%EE%ED%E0%EB%B3%E7%E0%F2%EE%F0> (data zvernennia 18.04.2021).
 6. Pro derzhavne rehuliuвання діяльності у сфері трансферу технологій : Zakon Ukrainy vid 14.09.2006 № 143-V. Data onovlennia 09.12.2015. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/143-16> (data zvernennia 18.04.2021).
 7. Pro investytsiinu diialnist : Zakon Ukrainy vid 18.09.1991 № 1560-XII. Data onovlennia 13.02.2021. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (data zvernennia 18.04.2021).
 8. Pro okhoronu prav na vynakhody i korysni modeli : Zakon Ukrainy vid 23.12.93 № 3687-XII. Data onovlennia 14.10.2020. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3687-12> (data zvernennia 18.04.2021).
 9. Pro derzhavnu taiemnytsiu : Zakon Ukrainy vid 21.01.1994 № 3855-XII. Data onovlennia 24.10.2020. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3855-12> (data zvernennia 18.04.2021).

10. *Zvid vidomostei, shcho stanovliat derzhavnu taiemnytsiu : nakaz SBU vid 23.12.2020 za № 383, № z0052-21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0052-21#top> (data zvernennia 18.04.2021).*
11. *Pro okhoronu prav na promyslovi zrazky : Zakon Ukrainy vid 23.12.93, № 3688-XII. Data onovlennia 14.10.2020. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3688-12&p=1218034688041545> (data zvernennia 18.04.2021).*
12. *Polozhennia pro patentno-litsenziinu, vynakhidnytsku ta ratsionalizatorsku robotu v Zbroinykh Sylakh Ukrainy : zareiestrovano v Ministerstvi yustyttsii Ukrainy 01.10.2010 r. za № 882/18177, № z0882-10. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0882-10?find=1&text=%F0%E0%F6%B3%EE%ED%E0%EB%B3%E7%E0%F2%EE%F0> (data zvernennia 18.04.2021).*
13. *Zapusk WIPO PROOF: ynterviu s Fransysom Harry. URL: https://www.wipo.int/wipo_magazine/ru/2020/02/article_0001.html (data zvernennia 12.12.2020).*
14. *WIPO PROOF — nadezhnoe tsyfrovoe dokazatelstvo. URL: <https://www.wipo.int/wipoproof/ru/> (data zvernennia 02.04.2021).*
15. *DSTU ISO/IEC 27001:2015 «Informatsiini tekhnolohii. Metody zakhystu. Systemy upravlinnia informatsiinoiu bezpekoiu. Vymohy» (ISO/IEC 27001:2013; Cor.1:2014, IDT) / Nats. standart Ukrainy. Vyd. ofits. [Chynnyi vid 2015-12-18]. Kyiv : DP «UkrNDNTs» Ukrainy, 2016. 22 s.*
16. *The ISO survey of management system standard certifications — 2019 — Explanatory note. URL: https://isotc.iso.org/livelink/livelink/fetch/-8853493/8853511/8853520/18808772/0._Explanatory_note_and_overview_on_ISO_Survey_2019_results.pdf?nodeid=21413237&vernum=-2 (data zvernennia 02.04.2021).*

Надійшла до редакції 30.04.2021 року

Дорожко Г., Ромашко А., Кравець Л., Поладько О. Современные подходы к охране научно-технической информации как результату интеллектуальной творческой деятельности. Статья посвящена определению терминов, касающихся научно-технической информации, особенно имеющей коммерческую ценность. Установлены определенные разночтения в законодательстве Украины в отношении таких ее объектов, как ноу-хау, коммерческая тайна и рационализаторское предложение, что существенно влияет на их коммерциализации. Показаны риски в охране информации и ее защита путем использования рекомендаций ВОИС и рекомендаций стандартов системы управления качеством и управления информационной безопасностью. Даны рекомендации по управлению информацией в современных условиях.

Ключевые слова: научно-техническая информация, интеллектуальная собственность, коммерческая тайна, изобретение, полезная модель, рационализаторское предложение, WIPO PROOF, система управления

Dorozhko H., Romashko A., Kravets L., Poladko O. Modern approaches to the protection of scientific and technical information as a result of intellectual creative activity. The article is devoted to defining terms for information in order to use it effectively. New scientific and technical information is particularly highlighted. It is of particular value for commercialization processes. Objects of new information that may be objects of intellectual property rights are highlighted. It is shown that there are inconsistencies in the legislation of Ukraine regarding these objects. This applies to such objects as know-how, trade secrets, and innovation proposals. Unclear definitions of them as objects of intellectual property rights effect the ef-

fectiveness of their use. This will affect their sharing and the transfer of rights to third parties.

The problem of protecting new information is particularly investigated. The danger of its illegal use arises already at the stage of creation. The analysed practice of privacy violations has shown this. The main reason that was identified is the lack of competence of those who have access to it. This is especially true for information that is subject to intellectual property rights. Many of them have poor knowledge of the method of checking for patent purity and approaches to determining secrecy.

A method for using WIPO PROOF is proposed. It allows you to confirm the existence of an information file of a particular author at the time of its registration. The article shows the possibility of using the ISO9001: 2015 and ISO/IES 27001 standards

By the ISO/IES 270001 standard “Information technology — Security techniques — Information security management systems — Requirements” in 2019 alone, the International Organization for Standards issued more than 67 thousand certificates, which indicates its demand in the business environment.

It was stated that in Ukraine it is necessary to resolve the issue of controversial information products and actively use methods for its protection. Recommendations were made to organizations on information resource management. This is the main way to effectively develop them in modern conditions.

Keywords: scientific and technical information, intellectual property, trade secret, invention, utility model, rationalization proposal, WIPO PROOF, management system